

Lördag
20
Söndag
21

Klart på en helg

SVÅRIGHETSGRAD:

”Ta god tid på dig när du mäter golvet. Försök räkna ut var du ska skarva kortändarna. En noggrann planläggning underlättar arbetet.”

INNAN DU BÖRJAR

Material

- Klickgolv (här av bambu från Wrams Trä & Bygg, www.wramstra.se)
- Stegljudsdämpande underlag
- Distansklossar
- Täcklistor mot sockel

Prisbild

Vårt golv kostar 598 kr/m² (exkl. underlag och täcklistor)

Specialverktyg

- Golvjörn
- Spikpistol

Lördag 08:00

Golvbrädorna ska akklimatiseras

Golvbrädorna ska akklimatiseras inomhus, helst i det rum de ska läggas. Det viktiga är att det är samma temperatur och luftfuktighet. Det bästa är om de kan ligga 14 dagar innan golvet läggs.

Det nya trägolvet i barnkammaren är mycket mer praktiskt än den gamla heltäckande mattan. Trägolvet är mer hygieniskt, mycket ljusare och mycket mera slitstarkt.

Lördag

Förberedelser

När man lägger ett klickgolv som detta ovanpå ett brädgolv, ska det läggas vinkelrätt över de gamla brädorna för att det inte ska ligga i vågor. Innan du börjar läggningen ska du mäta golvet mycket noga åt alla håll.

Försök att räkna ut var skarvarna hamnar och om det blir nödvändigt att såga sista brädan på längden.

Nackdelen med att låta golvbrädorna akklimatisera sig i samma rum, är att man måste ta bort dem på läggningsdagen eller dagen innan. Golvet ska ju undersökas noga och här ska vi också ta bort den gamla heltäckande mattan. Till sist undersöks om golvet är tillräckligt plant för klickgolvet.

1 Först tas den gamla mattan bort. Har du tur är den inte limmad, utan kan dras loss. Börja i ett hörn. Om trägolvet knarrar, bör du åtgärda det nu, för annars kommer även ditt klickgolv att knarra. Ett stegljudsdämpande underlag kan inte få bort knarr.

Starkt golv läggs med KLICK

Här har du ett av de starkaste golv som finns. Det är gjort av bambu, och det klickas och limmas ihop. Just sättet att lägga golvet är en av de bästa och mest gör det själv-vänliga lösningar vi har sett.

Brädorna i klickgolvet är försedda med not och spont, men endast på långsidorna. Kortsidorna ska limmas ihop. Dessa brädor är 14 mm tjocka, 19 cm breda och 190 cm långa.

Har du tröttnat på den gamla heltäckande mattan? Eller har du ett gammalt trägolv, som nu är slitet och ojämnt och som det blir dyrt eller hopplöst att slipa? Då har vi ett förslag: Lägg ett nytt golv. Ett klickgolv. Ett sådant kan du lägga ovanpå ett gammalt trägolv.

Numera klickas de flesta golv ihop. Det är enkelt, det går snabbt och det kräver inga verktyg. Men det finns också golv som limmas. Här har vi ett golv som både klickas och limmas. Det är en härlig kombination eftersom du klickar ihop brädorna långsida mot långsida. När brädan är på plats – och det är mycket lätt för du ska bara hantera en bräda i sänder – limmar du kortänden och fortsätter med nästa bräda. Med not och spont även i kortändarna måste du trixa med flera brädor på en gång, och det är lite besvärligare.

Detta klickgolv är ett flytande golv. Det innebär att det ska kunna röra sig fritt under täcklisterna. Materialet är bambu. Det är starkt och hårt som berg, och därför kan du vara säker på att golvet håller sig snyggt i många år.

2 Mattrester, spikar och annat tas bort från trägolvet. Ibland är det lättare att försänka spikarna, om de sticker upp. Spikar som håller fast golvbrädor får förstås inte dras ut.

3 Undersök noga om golvet är plant. Normalt accepteras avvikelser på högst 2 mm per meter. Här kan en liten svacka klaras med golvpapp. Är det större ojämnheter kan det vara nödvändigt att nivellera golvet med flytspackel.

4 Täcklisterna målas tidigt på lördag så att de hinner torka innan de ska fästas. Välj samma färg som sockeln.
TIPS: Om du låter socklarna sitta kvar, täcker du springan mellan golvet och socklarna med täcklister.

Klart på en helg

Lördag 09:00

Svackorna kan fyllas med golvpapp

Små svackor i golvet kan fyllas igen med bitar av kraftig golvpapp. Är svackorna stora och djupa tvingas du blanda självnivellerande golvspackel och spackla golvet. Och då tar läggningen längre tid.

Lördag 11:00

”Du ska helst ha lagt halva golvet när du närmar dig kvällen. För på söndagen ska du också fästa täcklisterna. Därför gäller det att sätta fart på lördagen!”

Lördag 13:00

Baksmällan får sista brädan på plats

Baksmälla är det folkliga och mycket beskrivande namnet på det järn som används för att slå och pressa den sista brädan på plats. När brädorna slås ihop mitt på golvet kan du använda kloss eller en bortsågad bit av en bräda. Mot väggen är baksmällan effektivare än kofot, klossar och kilar.

Mätning

Det nya golvet läggs tvärs över det gamla för att utjämna ev. toppar och svackor.

1 Mät noga så att du börjar rätt.

Här mäter vi upp för de första raderna. **TIPS:** Om det bara finns en dörr in till rummet, och det nya golvet ska in under dörrfodret, bör läggningen starta vid dörren så att brädorna kan komma in under fodret.

3 Markera var den första brädan ska ligga. Det gör du lättast med en snörslå. Har du ingen sådan går det bra med en lång rak bräda. Tänk på att väggarna inte behöver vara raka eller parallella.

Mät noga vid dörr och dörröppningar. Den första brädan vid dörren ska säkert sågas till.

2 Såga av dörrfodret nertill så att du kan skjuta in golvet under fodret. Lägg en bräda med baksidan upp och såga plant med fogsvans eller fanersåg, så kapas fodret på rätt ställe. Här ska vi också såga av karmen i öppningen.

4 Lägg brickor eller distansklossar mot sockeln (om du inte har tagit bort denna). Avståndet mellan distansklossen och det blå strecket ska vara brädans bredd inklusive spanten.

5 Den första brädan ska sågas till för att brädorna ska gå jämnt upp i rummet (det avslöjade vår mätning). Sågar du med sticksåg, ska du såga från undersidan så att träet inte trasas sönder på ovensidan. Såga annars med cirkelsåg.

6 Rulla ut den första våden av det stegljudsdämpande underlaget när du har sågat till brädorna till första raden. Underlaget, som ofta kallas foam, ser också till att det nya golvet inte gnager och knarrar mot det gamla.

Läggningen börjar

Den första raden kan vara lite besvärlig, framför allt om du måste ta hänsyn till hinder som dörrar eller rör. Men när första raden är på plats går läggningen snabbt, för du behöver bara hantera en bräda i sänder.

Normalt börjar du med en överskjutande brädbit från föregående rad. Det minskar spillet. Brädorna bör kapas med kap- och geringssåg för det blir snyggast, men det går bra med sticksåg eller fogsvans. Kolla att du sågar vinkelrätt.

Alla golv ska läggas med förskjutna skarvar. Detta golv ska läggas med ett skarvavstånd på minst 60 cm.

1 Brädorna i första raden läggs ut och skjuts in under dörrfodret. Kom ihåg att limma kortändarna. Brädorna läggs med förskjutna skarvar, och det innebär att du ofta kan börja andra raden med överskottet från den sista brädan. Se längst ner.

2 Det sista brädan i första raden får inte vara för kort, för då kan den slå sig. Brädan får inte vara kortare än 60 cm, och det är också minsta tillåtna avstånd mellan skarvarna.

3 Fortsätt med följande rader. De flesta klickgolv läggs genom att man klickar ihop en hel rad i kortändarna och sedan klickar fast raden längs en långsida. Här kan du nöja dig med att hantera en bräda i sänder.

4 Slå in den sista raden i föregående med en baksmälla. Då pressas not och spont ihop till osynlig övergång mellan brädorna. Innan du slår ska du se efter att det finns distansklossar längs väggen på motsatta sidan.

5 När brädorna knackas ihop på långsidan är det bäst att använda en bit av en bräda. Då är det ingen risk att not eller spont skadas. Du ska helst ha lagt drygt halva golvet innan du tar paus och åter lördagsmiddag med familjen.

Fördela skarvarna över golvet

Det är viktigt att du håller ett visst avstånd mellan skarvarna. Golvet läggs med förskjutna skarvar, precis som när man murar. Om det finns en dörröppning i första raden, finsågar du en hel bräda så att den passar i öppningen. Fortsätt sedan med hela brädor, men se till att den sista brädan är minst 60 cm lång i den första raden för att inte slå sig i hörnet. I övriga rader kan brädorna vara kortare - ner till 10 cm. Börja annars nästa rad med den bit som blev över från föregående rad. Då minskas spillet.

60	190	190
120	190	130
180	190	70

Kom ihåg att det ska vara minst 60 cm mellan skarvarna.

Så här klickar du fast brädorna

Detta klickgolv klickas ihop endast på långsidorna medan kortändarna limmas. Det innebär att du kan nöja dig med att lägga endast en bräda i sänder, och därför är det lättare att lägga detta klickgolv än andra golv som ska klickas även i kortändarna.

Stryk lim på ena kortänden på den bräda du ska lägga. Inte på den bräda som ligger på golvet. Skulle du bli avbruten och limmet hinner torka, slipper du bryta upp den bräda som redan har lagts.

Vinkla brädan uppåt i lagom höjd.

Tryck ner spanten i noten medan brädan viks ner.

Pressa in brädan tills den ligger rätt och vågrätt.

Lördag 20
Söndag 21

Klart på en helg

Söndag 09:00

”Om du sågar brädorna i samma rum som du lägger golv, ska du nu flytta över på den färdiga delen. Rulla ut skyddspapp och flytta bockar och brädor. När resten av golvet har lagts, ska täcklisterna på plats.”

Söndag 10:00

Håll rätt avstånd med distansklossar

Distansklossarna (eller brick-orna) behövs också i dag. När du lägger ett flytande golv ska det nämligen vara ett visst avstånd mellan golvet och väggen, hela vägen runt, för att golvet ska kunna röra sig. Du kan göra egna klossar av t.ex. plywood eller köpa färdiga.

Söndag 16:00

Spikpistolen fäster listerna blixtnabbt

När det är dags att fästa täcklisterna mot socklarna, kan du göra det på vanligt sätt med hammare och dyckert. Om du har en tryckluftskompressor går det mycket fortare att använda spikpistol. Håll fast listen med den ena handen och skjut fast den med den andra. Pistol och kompressor kan ev. hyras.

Söndag

Om du blev klar med halva golvet i går, hinner du lägga resten i dag och dessutom sätta upp täcklisterna längs socklarna.

Den sista brädan

Ta bort den förhöjda kanten längs noten med vass kniv.

1 Klicksystemet tas bort på den näst sista brädan. Det är nödvändigt för att få in den sista brädan under dörrfodret. När kanten längs noten har tagits bort, ska den sista brädan inte klickas fast utan först skjutas in under fodret och sedan tryckas på plats.

2 Den sista brädan måste ofta sågas till längs väggen eller dörren. Här tvingas vi göra urtag längs hela brädan, och alternativet är att lägga två bräder med skarv mitt i dörröppningen. Du måste under alla omständigheter mäta noga.

3 Kolla att den sista brädan passar, innan du stryker på lim. Det är mycket vanligt att man måste passa till brädan flera gånger. Stryk lim i den not som du har skurit bort kanten på och skjut in brädan under dörrfodret på båda sidor.

4 Pressa nu brädan på plats, ev. med ett stämjärn. Här gäller det att vara försiktig så att kanten på brädan inte skadas. Skydda ev. kanten med en tunn distanskloss i plast. Fixera brädan med distansklossar medan limmet härdar.

Täcklister

1 Ta bort distansklossarna och fäst de längsta täcklisterna först. Om du har en spikpistol går det snabbt, annars går det naturligtvis bra med hammare och tunna dyckertar. Tryck ner listan en aning, dock utan att den låser fast golvet.

Vid dörrfodren är det smart att fasa av kanten på listan.

2 I alla hörn geringssågas listerna. Har du tur är hörnen vinkelräta så du kan geringssåga i 45 grader. Mät annars med smyginkel. Vid dörrfodren fasas kortänden på listerna av 20–25 grader för att dammsugaren inte ska skada listan.

3 Du får snygg finish med lite färg. Om du målar över alla dyckertar, ev. slagmärken och dessutom målar en liten bit in på sockeln, så får du snygg finish, och dessutom ser det ut som om täcklisterna är en del av sockellisterna.

Lägga golv runt rör

Om det finns rör i golvet gäller det att planera läggningen för att den ska bli enkel. Här är tre sätt du kan använda när du lägger klickgolv runt rör.

Borra hål med hålsåg. Hålet ska vara 10 mm större än rörets diameter.

Från hålets sidor sågar du två spår snett utåt, så att det bildas en kil, som du kan limma fast.

Eftersom rör sitter en bit ut från väggen, kan du kanske få placeringen att stämma med en längsgående skarv mellan två brädor. En bra lösning med flera rör på linje.

Om rörets placering passar med placeringen av en kortändeskarv, sågar du ett halvt hål i två brädor och skjuter sedan ihop brädorna runt röret.

Du började i går, och i dag blev du klar med läggningen. Golvet är helt klart för det är nämligen ytbehandlat med olja eller lack. Saften torkas snabbt upp om man råkar spilla!

” Du ska vara noggrann när du mäter. Det lönar sig. Tänk på att varken vinklar eller väggar brukar vara räta. Planera läggningen vid rör och andra hinder. Då går arbetet lättare och spillet blir mindre.